

הרב שחר
יהוד
יהודה

אורות התשובה

א. כשם שצריכים להעלות את המדות והמחשבות הרעות לשרשן, כדי לתקן ולמתקן, כן צריכים להעלות את המדות והמחשבות הקטנות, אע"פ שהן טובות אבל אינן במעלה גדולה ומאירה, למקור שרשן, ולהאירן באור של גדולה. וכשם שמועילים לעולם כולו בעלית המדות והמחשבות הנפולות, כך ויותר מועילים ומטיבים לעולם ע"י העלאתן של המדות והמחשבות הקטנות כשעולות לאורה גדולה. ומדה זו של העלאת דברים קטנים לגדלות אינה פוסקת בכל עת ובכל שעה, והיא התשובה הגמורה שצדיקים גמורים באים על ידה להיות עולים במעלות בעלי תשובה.

א. *כשמסתכלים הסתכלות רוחנית, ומכירים שהעינים הרוחניות סתומות הן מפני פגמי הנפש, שגרמו העוונות, ומתוך הצער של מיעוט האורה מתחרטים על החטאים בכלל ובפרט, וחפצים בכל לב לטהר את המעשים והמדות על מכוניהם, כדי שלא תשאר עוד הסתימה מעכבת את האור העליון מלחדור בתוכיות הנשמה החושבת. - זהו הדרך לבא לתשוכה עילאה, תשובה דחזיא לחפאה על כל עובדין.

ב. לפעמים ע"י מה שמתאמצים להיות מדובק ברוחניות עליונה, מתרוממים כל כחות החיים הרוחניים למעלה בעולם המחשבה העליונה, והגוף נעזב מן הנשמה, וע"י זה המדות הרעות שולטות בו. ואח"כ כשההסתכלות הרוחנית העליונה נגמרת, וכח החיים חוזר לרגילות שלו, מוצאת הנשמה את הגוף שבור בקלקולי תכונותיו, ומתחילה מלחמה פנימית גדולה ומסוכנת מאד. ובשביל כך צריכה היא התשובה, עם חפץ זכוך המדות, להיות קודמת לעליה ההסתכלותית, ואז מכשירים איזה צד של מגע בין הגוף אל הנשמה גם בהתעלותה העליונה.

ג. כשבאים לשוב בתשובה צריכים לדעת שאין שום מניעה בדבר. אפילו אותם כ"ד הדברים המעכבים את התשובה, תיכף כשמבקשים ובאים לשוב עליהם שוב אינם מעכבים. ואין לבטל שום נטיה של תשובה, לא קטנה שבקטנות, מפני שפלותה, לומר שאין הרעיון הקטן ראוי לפי מדתו שהאדם משער את עצמו, ולא את הרעיון היותר גדול, לומר שהוא גבוה יותר מערכו. כי הכל עולה ומצטרף ביחד לקומה שלמה ועולם מלא של תשובה, שהוא יקר, גדול וקדום מכל העולמות האחרים.

ד. מה שמוטבעים לפעמים במניעות גדולות, בין בעינים שבין אדם למקום, בין בעינים שבין אדם לחברו, לא יעכב כלל את התשובה הרוחנית. וכיון שמבקשים לשוב אל ד' שבים. והאדם מתחדש כבריה חדשה. והציצים המעשיים, שצריכים לזירוז גדול לתקנם, יצפה עליהם תמיד לתקנם, ויסגל לעצמו מדת השפלות ביותר כ"ז שלא תקן איזה דבר בפועל, ממה שיש לו לתקן בדרך מעשי, וישתוקק לתקון השלם. וממילא יבא הדבר לידי כך שיעזרהו השי"ת לתקן הכל בפועל. אבל גם כשלא נזדמן לו עדיין התקון, בין מצד מניעות חיצוניות או מצד מניעות פנימיות, שעדיין אין רצונו תקיף כל כך, וההסכמה לדרכי התקונים המעשיים עדיין לא באה לו כהשלמה, מ"מ יאחז בתשובה הרוחנית בכל עז ואומץ, ויהיה תקיף בדעתו, שסוף כל סוף אחוז הוא בתשובה, שהיא ענין יקר מכל מה שבעולם, וירבה בתורה, במדות טובות, בחכמה ובהנהגה ישרה בכל מה דאפשר לו, וישפך שיחו בתפלה לפני קונו להוציא אל הפועל את חלקי התשובה שעדיין לא יצאו אל הפועל, בעבור עצמו ובעבור כלל ישראל ובעד כל העולם כולו ובעד התקון הכללי של השכינה, אור ד' בעולם, שיהיה בתכלית השלמות, וישתוקק שכל הנשמות תהיינה מתוקנות ונהנות מזיו השכינה, והכל ישבעו טוב ושפעת חיים.

ה. כשעושים איזה דבר בנטיה של חלין. של גופניות ובהמיות, אם רק הוא של היתר, תיכף כשמתעוררים לשוב ע"ז מתעלים כל הכחות ומתהפכים לאצילות ולקדושה. "במצוות עשה אינו זז משם עד שמוחלין לו", ובעיני היתר תיכף כשעולה ברעיונו לשוב הרי הוא מתקדש,

והפעולה וכל כחה מתקדשים עמו, והעצבון הבא מתוך תענוגי חול מתהפך מיד לשמחה של מצוה, "ולישרי לב שמחה".

ו. כששואלים: מהיכן העצבות באה? צריכים לפתור: מהשפע של המעשים, המדות והדעות הרעות על הנשמה, שהיא טועמת בחושה החודר את מרירותם, והיא נסלדת, נפחדת ועצובה. וכשאור התשובה מופיע, ותפץ הטוב כשהוא מתגבר בתכונתו המקורית, צנור של עונג ושל שמחה נפתח, והנשמה יונקת מנחל עדנים, וכשהכשרון המעשי לוקח לו את התמצית של ההרגשות הנעימות הללו, יוצא-לאור המוסר הטהור העליון, המצליח את החיים בהודו

ז. כל עצבון בא מפני החטא, והתשובה מאירה את הנשמה ומהפכת את העצבון לשמחה. העצבון הכללי³³ שבעולם מקורו הוא בזוהמת הכלל הנמצא בחללו של עולם, מחטאת הרבים והיחידים, ומחטאת הארץ הכמוסה, שיצאה לפועל בחטאת האדם, שצדיקים יסודי עולם, ומשיח ביחוד, שבים בתשובה על מהות חטא זה ומהפכים אותה לשמחה.

ח. אם מזדמן הדבר, שאוכל אדם במחשבה פסולה או נמוכה, והוא שב מיד לאחר האכילה לרומם את מחשבתו וכחותיו בתשובה מאהבה, הרי הוא מתקן את העבר, כאילו היתה תחלת האכילה בכונה טהורה. וזמן העכול, הראוי לברכת המזון, מסוגל יותר להרמה עליונה זו, הראויה לכהני ד'. אשר את לחם ד' הם אוכלים, "כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים

ט. האכילה הגסה, אע"פ שבאה מתוך חולי והכרח, יש בה פגם, ומ"מ נראה שנח מאד להעלות אותה בקדושה. אבל תשובה ודאי צריכה להתחבר עם תקון והעלאה זו; הכח המתרבה כשהוא משמש לקדושה עולה הוא ליסודו גם אם בא לכתחלה ע"י אכילה גסה, כיון שיש כאן דחיפה של הכרח מצד חולי וחולשה וכיו"ב, ואינו דומה לדבר האסור, שעליתו מעוכבת הרבה מאד.